

Comiat a Teresa Pàmies

14 de Març de 2012, per **Carme Puyol**

Comparteix

Vaig conèixer Teresa Pàmies la primavera de 2008 quan treballava en la biografia d'Antònia Abelló i Filella i en l'edició del seu relat memorialístic 'La sala llarga'. Havia trobat entre els documents personals d'Antònia Abelló diverses cartes de Teresa Pàmies i en volia saber més de la seva relació. La Clara Rivas em va donar el contacte i vaig trucar-la. En saber que estava treballant en la vida i obra de la militant reusenca, la seva veu es va fer encara més acollidora. Ens vam trobar al cap de pocs dies al seu domicili de Barcelona. Va obrir-nos la porta Gregorio López Raimundo i recordo amb nitidesa que ens va saludar somrient i amb veu potent va dir "Teresa, están aquí Clara i Carmen, las de Reus!".

Ens va parlar de la seva amistat amb l'Antònia, una relació que s'havia iniciat per correspondència a partir d'una carta de la escriptora i militant reusenca de 26 de febrer de 1976, una relació epistolar que perdurà fins mesos abans de la mort d'Antònia Abelló. Teresa Pàmies conservava totes les cartes de la seva amiga de Reus i ens permeté fer-ne reproducció. De l'Antònia Abelló, ens destacà la seva profunda cultura, el seu tarannà de fidelitat a una idea, ens parlà de la impressió que li va causar la gran biblioteca que tenia a la seva casa del carrer de Santa Anna núm. 13. També ens recordà que va fullejar el mecanoscrit de La sala llarga i que la animà a què la presentés al Premi Literari Prudenci Bertrana. Fou una entrevista en què des del primer moment la Teresa es mostra propera, plena de calidesa, de sinceritat, sense reserves.

Una de les cartes que l'Antònia va escriure a la Teresa està reproduïda a seva obra 'Cròniques de naufrags' (Barcelona: Destino, 1977) i en la introducció hi va escriure "Aquesta dona de Reus és d'aquella gent que deixaren de lluitar sense desmobilitzar-se mai; vençuda però d'ànima lliure".

A la mort d'Antònia Abelló, l'onze de març de 1981, l'escriptora de Balaguer li va dedicar una tendra crònica de comiat publicada al diari Avui, que va titular 'Fidelitat d'Antònia Abelló', una fidelitat al ideals republicans i democràtics que "li va permetre mantenir-se com ella volia ésser contra aquells qui maldaven per posar-la de genolls i fer-li perdre l'estima pròpia".

Teresa Pàmies ha estat una dona apassionada, compromesa, lliurada i coherent, lúcida i honesta, un tarannà que traspua en la seva obra escrita, d'estil directe i net, veritable document testimonial de la guerra civil i l'exili, com ha dit Vicenç Riera Llorca: "Una història social i política detallada del nostre poble no pot prescindir de records com els de Teresa Pàmies". En el conjunt de la seva trajectòria com a escriptora també cal fer esment als guions dels seus programes de ràdio i a les seves columnes a l'Avui.

La teva vida i la teva obra són el teu valuós llegat, ens quedaran per sempre més entre nosaltres, gràcies Teresa.

(Carme Puyol és historiadora).